

LEHTI KAUT



N:2

1. DET.

1936

ESTI SKAUT

VÄLJAANDJA: EESTI SKAUTIDE MALEVA
PEASTAAP. VASTUTAVTOIMETAJA N. KANN

Toimetuse ja talituse aadress: Tallinn Vene 26.
Ilmub aastas 8 numbrit Aastakäik Kr. 1.50

Nr. 2
1936

TOIMETUS: E. JÕGI, R. TREU, R. ROOS-
V. SUIGUSAAR, H. TARI, A. TARI, E. PAVEL-
SON, H. JÕE, J. KOKLA, L. KÄRSEN.

Üksiknumber 20 senti.

NOVEMBER

1936

XVI AAST.

Emal

Eesti skaudile kirjutanud praost Jaan Lattik.

Surnuaial, ühel õige vanal kiviristil, oli luitunud ja kulunud kiri. Muist sõnu välja kukkunud ja täiesti kadunud, muist poolikult alles jäänud. Üks sõna oli aga terve. See sõna oli: „emale“ . . .

Nähtavasti olid tänulikud lapsed lasknud raiuda kivisse oma emale tänusõnu ja südamlikku sõprust. Sõnad, iusad ja armsad, oli pikk aeg ära viinud, aga ema nimi jäi siiski püsima.

Eks ole tore tunnismees niisugune külm kivirist. Võib üle sügise, haura ja surmaga jutustada mitmele põlvele, kui vastupidav, elav ja jäädav on ema nimi. Seda nime nimetades tarduvad kõik jäised, külmad mõtted ja kaalutlused ning mälestused ilusad muutuvad elavaks.

Eriti neile, kellel ema magab juba mullas. Need tunnevad kõige paremini kui rikas, kui hääl oli ema süda. Elus ei tunta seda igakord nii elavalt. Töö, torm ja kiire aeg võib kergesti lahku viia ka ema ja last. Nii, et ei leidu aega kaugelt emale terviitusigi saata. Ema ei pane seda siiski mitte pahaks, ta unustab kõik ja andestab kõik.

Meie eestlaste vahekord oma eesti emaga on olnud muistseist päevist alates võrdlemisi õrn ja soe. Egas Kalevipoegki poleks muidu käinud ema haua nutmas ja kõnelemas.

Oleme me ju väike ja vaene rahvas. Ja ühel vaesel emal on tuhatkorda raskem kasvatada, õpetada ja koolitada oma lapsi kui mõnel rikkal emal. Seepärast olemegi kokku kasvanud oma emaga nagu kaks tilka vett või nagu paar päikese kiirt, mis poetuvad läbi kaetud akna salaja tupp.

Seda teadku ka iga eesti skaut, kes oma kevadisel rännakul otsib õilsaid sihte ja uhkeid kõrgustiku väljavaateid, et ema nimi on kallis ja ema armastus on osa suurest jumalaarmastusest.

Mu koguduses elab üks vana emake. Ta pale on täis sügavaid jooni, mida aastad ja mure sinna on lõiganud, selg on vajunud kõõru ja jalad ei kuula enam hästi käiku. Kuid silm on veelgi küllalt elav ja ta kõrv kuuleb tasematki juttu. Sellel emal kadus poeg maailmasõtta.

Aastad on möödunud, ei ole tulnud ühtegi kirja pojalt. Kuid ema nutab poega ja on kindel oma lootuses ning ootuses, et laps tuleb kord koju.

„Jätan õhtuti väikese aiavärava salaja lahti, et viimati ta tuleb ootamata ja peab siis hakkama üle aia ronima, et pääseda majja,“ nii kõneles sõjamehe ema mulle.

„Keeran küll vahest värava lukku, aga siis ei anna süda rahu ja lähen uuesti ning teen lahti . . .“

Niiviisi talitab ja toimetab ema. Mitte keegi teine.

Ma soovin südamest, et eesti skaut oleks alati uhke ja julge oma emale kõneleks emast kui oma hääst sõbrast selles kindlas teadmises, et kui skaudi tuleb elurännakul minna kodust kaugele ja olla ära pikki aastaid, siis emake ei keera aiaväravat lukku, küll jätab ta värava salaja lahti ka keskööks.

Meie maleva vanem.

Ühel päeval peale, meie maleva vanema 60. sünnipäeva, palume teda meile jutustada ühte teist oma elust, et meil oleks võimalik luua endale pildi sellest, kuidas on kujunenud selle mehe elu, kel on nii palju anda noortele oma rikkalikust teadmiste salvest. Ütleme — armas härra Pulma, jutustage meile oma elukäik. Ja meie Pulma teeb seda ja kuna ta on nii mitmekesine nii huviküllane, siis lubatagu mul allpool tuua vaid andmeid sellest teguderikkast elust. Küll siis oskame kujutella 60 aastat selle mehe elust, kes on meil Pärnu malevas nii tuliselt armastatav ja hinnatav kogu meie skautide peres ja suures seltskonnas, kes teab ja tunneb seda auväärt inimest ja suurt skautide sõpra. Palume siis hra Pulmat võtta sõna oma elust. Hra Pulma kõneleb ja meie oleme tänulikud kuulajad.

„Olen sündinud 28. oktoobril 1876. aastal taluperemehe pojana Kose kihelkonnas, Harjumaal. Oma vanemate Jaani ja Mari viies laps. Seitsmeaastaselt anti mulle esimene juhtimise amet. Lambakari tuli hoida, juhtida karjamaale ja hoida tast eemal ohte. Vanemad vennad-õed talitasid suurtena koos vanematega. Kõndisin juba kümnendat eluaastat, kui vanematel tuli meelde, et pois tarvis kooli panna. Juba teisest kooliaastast ülendati mind lehmakarjuriks. Juba täitsa pois amet. Suvel karjas käimine ja talvel kihelkonnakool. Ja ega talvelgi ei olnud ükski kool, vaid oma suured ja väikesed tööd-toimingud koduski. Ja siis astusin ühel päeval Tallinna kooliteed. Kuid ega see kooliskäimine ei ole kerge asi, kui sellega käib käsikäes rahamure. Ja nii lähen 4. klasilise linnakooli lõpetamise järgi Koeru kohtu- ja vallakirjutaja abiks. Siin süvenen maainimeste toiminguisse ja telgitagustesse. 1897. a. omandan Tallinna Nikolai Gümnaasiumi juures pedagoogilistel kursustel kooliõpetaja kutse. Noorus on minu juba siis oma juure hüüdnud ja



Pärnu maleva vanem hra Pulma.

mina kuulsin seda hüüdu, sest olen noori ikka armastanud. Ja nii olen kuni 1. maini 1904. a. Järvamaal kooliõpetajaks. Ja minu töö on leidnud toleaegselt suurt hinnangut, sest rahvakoolide inspektorilt olen kahel korral autasu saanud. Ega igamees ei saanud. Ja siis — kuni 1907. aastani olen teenistuses raudteel. Kuid 1905. aasta uurimised jõudsid sel aastal minu isikuni ja arvati ülaltpoolt. Et pigem lasta mind riigiteenistusest. Ega eestlane olnud kuigi hinnatav suurele Venele peale viiendat aastat. Ja siis õppisin viinameistriks. Mitte seda jooma, vaid teda valmistama. Ja see saab mu elukutseks järgnevateks aastateks. Kuni maailmasõja alguseni töötan Ukrainas sel alal. Jälle olen maainimeste seas ja näen inimesi oma igapäevases. Mind mobiiliseeriti ja saadeti Karpaatidesse. Siin lahingud. Siin kogu inimkonna viletsus igapäevaseks pildiks. Ja siis Moskvasse lipnikukooli, mille lõpetamisel 4. Soome küttide polgu rooduülemaks. 1917. aastal tulen üle Eesti polkudesse Viljandi ja olen seal õppekomando ülemaks. Nii kuni sakslaste okupatsioonini. Okupatsiooniajal sõitsin Ukrainasse oma kraami tooma. Kraami läksin tooma, kuid kodumaale tagasi ei pääsenud. Kuid ma pidin pääsema. Ja suuresti ringteid, jõuangi 1920. aastal kodumaale. Siin olen 1. juunini samal aastal Pärnu Rahvaväe- ja Kaitseliidu ülema abiks ja kuni 1. maini 1932. a. Pärnu kaitsevähingkonna ülemaks ja linna komandandiks.

Maailmasõjas ülesnäidatud vahvuse eest on mul Püha Anna 4. ja 3. järgu orden mõõkadega, Stanislavi orden mõõkadega ja Püha Vladimiri orden mõõkadega. Eestis on minu tööd hinnatud Kotkaristiga V klass Kaitseliidu vormeerimisetööde eest 1924. aastal Pärnus ja Pärnumaal. Ja skautlus on mulle toonud svastika nõelaga ja lindiga. Ja minu tööd skautide peres te teate."

Nii lõpetas hra Pulma oma vestluse. Ta on tagasihoidlik oma vestlustes. Kuid meie silmi all on hra Pulma töötanud skaudina. Juba Pärnus skautide tekkimise eel haarab meie Pulma innukalt kinni sellest tööst. Ta on meie suur vanem. Suur töös, ettevõtteis ja korraldusis. Mida võime, meie Pärnu skaudid, hundipojad, muud öelda. Armastame Sind, meie Maleva Vanem. Ja mina nende ridade halb koostaja, loodan, et see on ülev tunne teada, et nii suur pere skaute, hundipoegi, ka gaide ja hellakesi Sind armastavad. Oled meie kallis papa Pulma. Ole palju aastaid nii nooruslik ja nii suur noorte sõber.

VK

Uuest aastast uus põhimäärus!

Rühmituse süsteem ja vanemskautlus olulisemaid tulevase tegevuse aluseid

Sk. H. Michelson.

Käesolevat artiklit avaldades, toimetust palub toodud mõtteid põhjalikult analüüsida ja selles ilmnenud puudustest ning vastuvõtmatusetest viivitamata autorile teatada aadressil: Postimehe raamatukaupl. Tartu, sest toodud mõtted saavad uue põhimääruse aluseks.

Kui kõik skautjuhid asjas kaasa lööksid, siis alles saaksime kord sellise põhimääruse, mis oleks laitmatu ja sobiv ning meie olude kohane.

Toimetus.

Ei mingit kahtlust, et Eesti skautlus on järjekindlalt edasi arenenud. Mul meelestuvad ikka jälle need sõnad, mis skautluse ülemaailmlises peakorteris, Londonis, kord kuulsin ühe kaaluvama skaudijuhhi, rahvusvahelise asjaajaja suust, öelduna mitmelgi korral. Need sõnad olid —

„skautlus areneb pikkamööda järjekindlalt, ärge püüdke rutata!“

Mõnelgi korral on meil endigi ridades kuulnud etteheiteid, nagu oleks Eesti skautlus oma küllalt pika eluea kestel vähe saavutanud. Ma ütlesin, et ainult aastad on meile võimalusi andnud tõe otsida ja asja edasi viia, seda tõendab nüüd ka üldsus.

Mulle kõneles hiljuti üks avaliku elu tegelane, et kui tema varemalt seda oleks uskunud, et skautluses peitub seesugune jõud, mis on seda organisatsiooni mitte ainult alal hoidnud, vaid arendanud elujõulisena paljude teiste hääbuvate kõrval, siis poleks tema skautlusele varemalt mitte vaenulik olnud, nüüd on temast ja

paljudest teistestki ümberorienteerumisel tõelised skaudisõbrad saanud.

Ja avalikkus on hakanud hindama skautluse väärtust tema tõmbejõus, tema kasuliku tegevusega noorte rakendumist loovale isetegevusele.

Lühikese aja ja aineliste soodustuste juures poleks skautlus küll mitte saavutanud seda sisemist positsiooni, mis temal praegu on, ja mis peasi, et sellele võib ka nüüdsest edasi ehitada sama järjekindlusega veelgi paremat.

Mis seisab ees?

Noorsoo organiseerimise seadus on antud. Meie organisatsiooni töö on juba kogu aeg võitnud õiglase hinnangu meie riigijuhtide poolt. Meil oleks nüüd aga õigustatud soov loota skautlikule süsteemile täit tustust ja vormilikkust kaitses. See on süsteem, mis sobib kõikjal, nii linnas kui maal, seda tahame järk-järgult kohandada rohkem ja rohkem meie rahvuslikele huvidele just tegelikus meetodikäsitluses. Neist mõtetest kõneldi möödunud aasta koosolekul väga sirgjooneliselt.

Järgnev tähtsam samm on skautide põhimääruste täiendamine ja viimistlemine.

See ülesanne on praegu hoogsalt teoksil ja juba kõige lähemas tulevikus peab see vastuvõtmisele tulema.

Tähtsam osa, mis meie organisatsiooni struktuuris veel pooleli lahendamisel, on rühmituse (kolmikrühmituse) süsteem, samavõrdse tähtsusega tuleviku probleem on vanemskautluse haru. Kuid tulevikus tuleb kord suurele kaalumisele võtta erialad, mis õieti peavadki kehastuma noorte ettevalmistuses oma valitud lemmikaladel meie rahva kasvatusprobleemi osa skautluse kaudu.

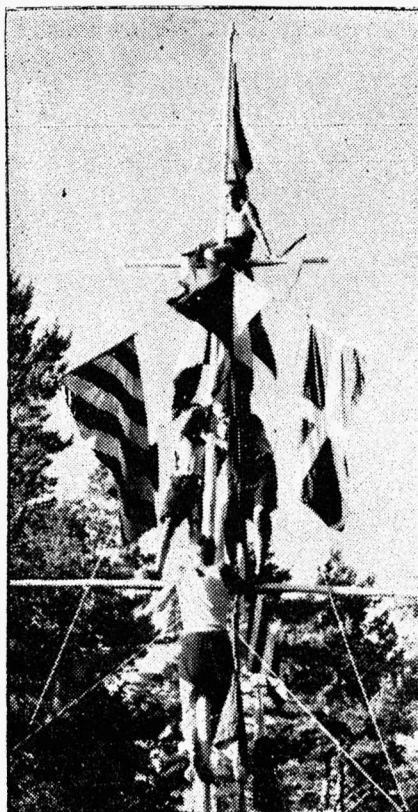
Uus põhimäärus toob ka mitmesuguseid täiendusi üldorganisatsiooni asutiste töö koordineerimises, Samuti on lahendamisel juhtide ettevalmistusele kindlate aluste loomine.

Järgnevate ridadega püüan ta-

bada neid osi, mis peaks uues põhimääruses skautide pere enamiku huvi paeluma.

Rühmitus.

Maleva skautorganisatsiooni ühikuks on rühmitus.



Tallinna meriskautide signaalimast.

Täielik rühmitus koosneb kolmest harust: hundipojad, skaudid ja vanemskaudid. Rühmitus võib sama hästi koosneda ka ühest või kahest allüksusest.

Igal juhul on ühikuks rühmitus.

Ei mingisugust rühmitust pole lubatud üritada maleva juhatuse sellekohase elloata.

Peastaabis registreeritakse ühikud rühmitustena. Sellekohane registreerimine kord tuleb muutmisele.

Registreeritud rühmituse iga järg-

neva allüksuse ellukutsumine vajab maleva juhatusel kirjalikku nõusolekut, kuid eraldi peastaabis registreerimine pole nõutav enne uue tegevusaasta algul teostuvat registreerimiskäiku.

Vanemskautide klubi (ringi) ellukutsumiseks rühmituses, on nõutav sobiva juhi olemasolu.

Vanemskautide juht ja abi on määratav maleva juhi ettepanekul, selgusele jõudnud klubi liikmete seisukohas. Tuleb silmas pidada isiku üld-laialdast silmaringi, eriti skautlike teadmisi, iseloomu ja juhtimisvõimeid. Vanus mitte alla 30. a., abi juhi vanus vähemelt 25 a., erandid lubatud ainult erijuhtudel.

Tulen tagasi

rühmituse juhi juure.

On soovitatav, et rühmituse juht ei oleks seotud kohustustega allüksustes. Sarnase juhi puudumisel võib maleva juht kinnitada rühmituse juhiks ühte allüksuse juhtidest, kes oma võimetelt (iseloom, vanus, kogemused) selleks sobivaim.

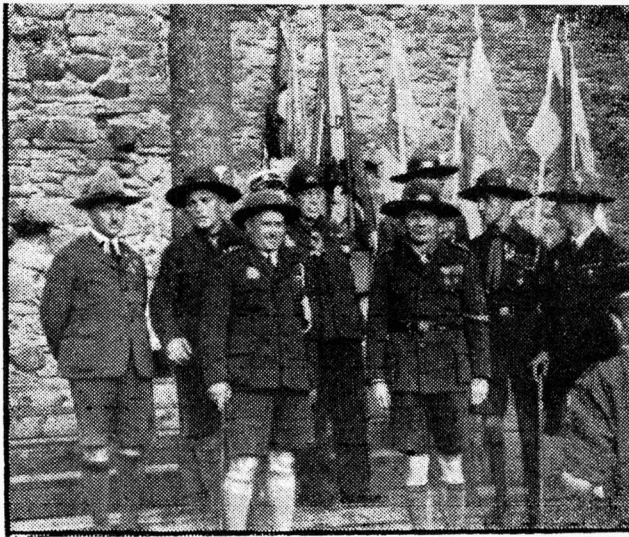
Vanuselt ei või rühmituse juht olla alla 20 aasta.

Meie oludes on senini püütud olukorda nii lahendada, et vastutav on vanem, ja juht kui noorem isik töötab tema järelevalvel.

Kindlasti ei kaota uuendused vanema instituuti, küll aga on igal juhul soovitatav, et rühmituse juures teotseks mõnepealine rühmituse komitee, koosnev skautide vanematest või teistest rühmituse sõpradest. Selle ülesandeks on majandusl. küsimuste lahendamine, varanduse hankimine, hooldamine, propaganda, laagri maaala, ruumi, poistele teenistusvõimal. hankimine j. n. e.

Rühmituse juht on komitee liige, komitee esimeheks meie oludes aga rühmavanem.

Ühte tuleb rõhutada, et komitee ei tegele mingil viisil rühmituse sisetevuses skautliku kasvatustööga.



III suurlaagri juhte Haapsalu päeval.

Rühmituse nõukogusse kuuluvad kõigi allüksuste juhid (mitte salgajuhid). See moodustatakse siis, kui on tegemist vähemalt kahe allüksusega. Nõukogu ülesanded kannavad rohkem sõbraliku informatsiooni laadi, arutledes ka kaugeulatavlikumaid üldisi kavatsusi (nagu näituse korrald., kirjandus j. m.) Rühmituse ja komitee töötavad majand. asjus käsikäes.

Uues põhimääruses tulevad loetluse alla organisatsioonid, asutised j. m. kes võivad skaudirühmitusi ellukutsuda ja registreerida peastaabis.

Üheks olulisemaks punktiks on ülemineku küsimus.

Ühtki poissi ei saa vastu võtta rühmituse liikmeks kahe kuu jooksul, arvestades tema lahkumisest mõnest teisest rühmitusest, või mõnest teisest noorsoo organisatsioonist, ilma eelmise rühmituse juhi kirjaliku nõusolekuta

Üksikskaudid.

Erilistes olukordades, kui poisil puudub võimalus olla rühmituse liige, võib maleva juhatus, kui ta seda soovivatavaks peab ja võimalikuks osutub edaspidine kontrolli teostamine, lubada registreerida maleva sekretärile üksikskaudina või üksikvanemskaudina.

Üksikhundipoegi ei registreerita.

Rahandus.

Igasugused välised toetussummad ja sissetulekud rühmituse või tema ühikute üritustest, kuuluvad rühmituse komitee valitsemisele, kes toimib rühmituse nõukogu arvamusi ärakuulates.

Skautide omad annetused ja rühmituse komitee poolt käsikäes nõukoguga alaüksustele jooksvateks kuludeks määratud summasid valitsevad vastavad ühikud ise.

Rühmituse juhi ülesandeks on valvata, et igasuguste summade üle peetakse arvet, millisega igal rühmituse liikmel on õigus tutvuda.

Vanemskautlus.

Vanemskautide klubi (ringi või rühma) koosseisus pole kindlat ülemega alamäära.

Enne, kui organiseerida vanemskaut klubi, on nõutav, et oleks valmis vaadatud vääriline juht (selliks on erinõuded, millest eespool lühidalt puudutatud).

Klubi võib jaguneda salkadeks, kui see osutub sobivaks. Kindlat liigete arvu salgas ettenähtud ei ole.

Nii salgajuht kui abi on valitavad salga poolt ja nõuavad klubi juhi kinnitust.

Kui klubi suurus seda nõuab, moodustatakse nõukogu, sarnanevalt rühma nõukogule, kelle ülesandeks on tegeleda sisekorrald. distsipliini ja majandusküsimustega. Nõukogu puudumisel tegeleb samade küsimustega klubi ise.

Ühtki alla 17. a. ei või vastu võtta vanemskaudiks, on koguni soovitatav oodata 18 a. täitumist.

Vanemskautl. sisulise tegevuse alg-aja, katseaja, töötuse kirjeldamine viiks siinkohal pikale. Sellest tuleks kind eriaartikkel kirjutada. Varemalt on need alused osaliselt toodud ka „Skautlus“ lk. 50—58 ja „Skautl. teel“.

Nimetan vaid ühte, et vanemskaut võib asuda ka teatud juhi ülesannetes, ilma et ta lakkaks olema vanemskaut, kuid tema juhtimiskohustused omavad esmajärgu tähtsuse, ilma et see annaks temale eesõigusi vanemskautide klubis.

Kelle vanus või olukord ei luba klubis aktiivset tegevust, jäävad edasi „auliikmena“ (välis- või toetajaliige), püüdes jõudu mööda oma paremat äratundmist mööda skautluse põhimõtteid viia tegel. ellu.

Välisliikmeks arvamine toimub rühmituse juhi, vanemsk. juhi ja klubi otsusel, seda iga aasta uuendades.

* * *

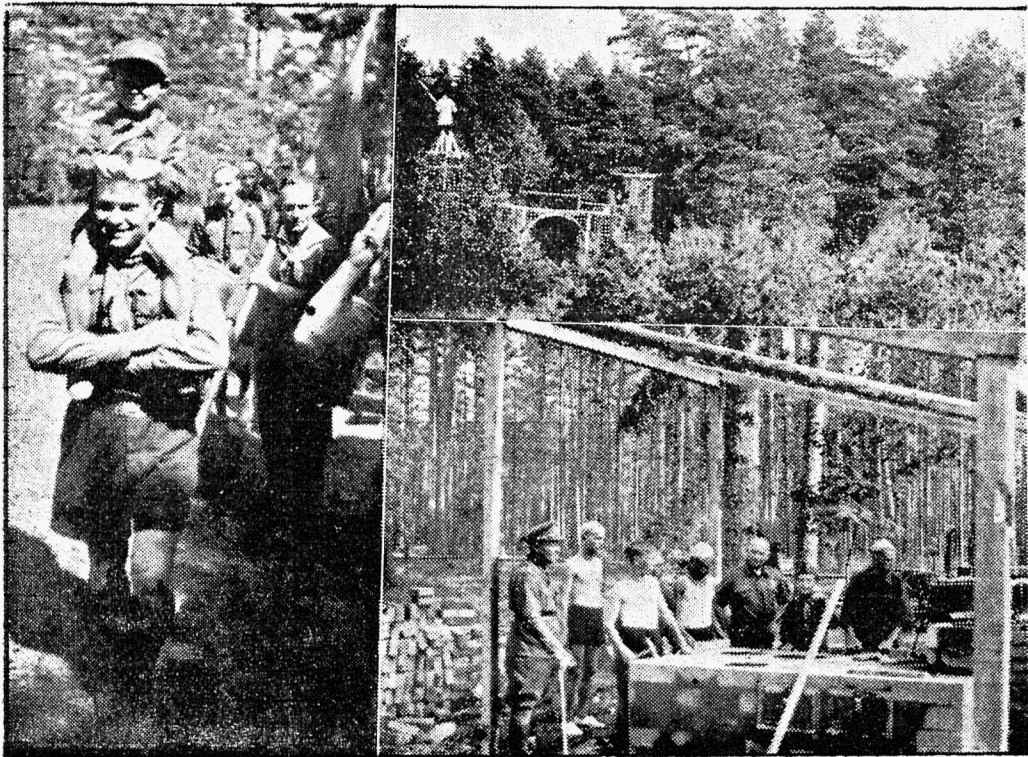
Need on viiped, milliseid tahtsin esile tuua. Kaheldamatult tulevad põhimääruses käsikäes sisulise osaga lahendamisele mõningaid vormilisi küsimusi. Ka meriskautluse osas on mõndagi toodud.

Loodetavasti asub Eesti skautlus uude aastasse juba uuendatud alustel põhimääruse viimistlemise tulemustena.

S. O. S.

Rühmavanem vaatas salga poiste ärritatud nägudesse ja ütles tõsiselt: „Ma tahan, et teie aru saaksite, poisid, et teie peal on suur vastutus. Meie peame rannavalvurite asetatitma, kuna nad on liinil meie isamaad kaitsmas“. — „Hurra! Meie oleme valmis!“ — hüüdsid skau-

did. — „Usun, et olete valmis,“ — vastas rühmavanem, — „aga tuletan meelde, et praegu „hurra“ hüüdmise aeg pole, vaid tuleb midagi ka ära teha. Meie töö on järgmine. Teie vist nägite laeva „Silver Stari“, mis meie sadamasse eile tuli. See on riigi laev ja on tähtis,



1) Nii hoitakse pesamuna. 2) Nunnevärav suurlaagris. 3) Laagri pottseppadel on rõõm õnnestunud tööst.

et ta täna öösi merle lähaks.“ Rühmavanem peatas. Poisid ootasid põnevusega kõne jätkamist.

— „Nagu teate seisab „Silver-Star“ kui-vaš dokis. Kell 9.30 min. täidetakse dokk veega, et lasta dokist kaanali pääseks, kust teda merre lastakse. Kahel teist tuleb telefonistideks minna. Selleks valisin ma Bobi ja Immi. Imm asub kaldal olevasse majja ja Bob telefoni putkasse. Teised tulevad minuga laeva juure. Seal telefonerin ma sulle Imm ja sa annad Bobile edasi. Saite aru?“ „Saime“ vastasid poisid.

Samal päeval, kell 1/26 õhtul, seisis linna ees lahes paat, milles ainult üks inimene istus, kes oli töös õngitsemisega. Päev oli vaikne ja palav, kalad ei näinud hakkavat. Vaheti võttis paadisistuja binokli ja vaatas silmapiiri poole. Mõne aja pärast ilmus silmapiirile väike aurik ja lähenes pikkamisi paadile. Kui aurik juba paadi lähedal oli, küsis mees pardalt ingliskeeles, kuid kerge välismaa murdega: „Kas saite midagi kätte?“ — „Jah“ — vastas kalapüüdja. „Mis nimelt?“ „Viis turska“ Nende sõnade järele visati aurikult kaunis suur, halli paberi sisse mähitud pakk paati, kuna aurik kiiresti merle sõitis. Kalapüüdja peitis paki paadi ahtris olevasse kasti ja hakkas õngenööri kokku panema, et kaldale sõuda. Seal läks ta ligidalolevasse majja, kus ta elas ja kust ta igapäev õngitsemas käis.

Kell oli juba 3/49, kui Immi sammus majakese poole, kust ta Bobile teateid pidi edasi andma. Ta hakkas parajasti ühte latti teepealt eest ära keerama, kui keegi Inglise sõdur ta juurde tuli. „Tere õhtust,“ ütles võõras. „Tere õhtust,“ vastas Immi „Kust teie tulete? Ma arvasin, et kõik sõdurid on siit liinile läinud.“ „Mitte kõik,“ vastas võõras. „Mind saadeti siia käsuga. Teie peate selle skaudile, kes teises telefoni putkas on, ütleva, et vett mitte dokki, vaid kaanali, mis sadama suud liivast puhastab, lasta tuleb.“ „Silver Star“ täna merle ei sõida, liiv aga, mis sadama sissekäiku ummistab, on vajab lasta ära uhtuda. Võõras rääkis käskivalt ja rahulikult. Imm vaatas ta pagunitele ja nägi omaks imestuseks, et need liiri polgu omad olid, kuna ta kindlasti teadis, et seal linnas sel ajal mingisuguseid liiri vägesid ei olnud. „Vabandage,“ ütles Imm, „ma teid sõnapealt usaldada ei või. Kus polgust teie olete ja kes teid siia saatis?“ „Tee, mis sulle käskisin,“ ütles võõras järsult, „ehk . . .“ Nende sõnadega haaras ta taskust revolveri ja pööras selle otsa Immi poole. Immi läks majjasse ja võttis kõnetoru kätte. Sel silmapilgul käis tal mõte läbi pea. Võib olla saab Bob sellest aru, sest ta on ju skaut! Imm pani toru kõrva juure ja kuulis kohe Bobi häält. „Hallo!“ Ma olen siin. Kas sina oled, Imm?“ Imm ei vastanud midagi, vaid seis kõnetoru kõrva juures. „Miks ta ei vasta?“ ütles Imm just kui oma ette ja hakkas tasa kõnetorusse

vilistama. Äkki hüüdis ta: „Oled sina see Bob? Viimaks ometi. Pane tähele, vett pole tarvis dokki lasta, vaid kaanali mis sadama suud süvendab. Kaanali, mitte dokki.“ Pealt näha oli kõik võõra kasuks. Tööpoolest aga sündis nii, et Bob tuli telefoni juure sel silmapilgul, kui Imm kõnetoru kätte võttis ja imestas, kui Imm talle ei vastanud. „Ma olen siin. Mis vaja?“ kordas Bob kannatamatult. Vastuse asemel kuulis ta aga tasast vilistamist. See, mis ta kuulis vilistama Immi, polnud mitte mõni laulu viis, vaid hääle vahel olid korralikud vahed. Äkki käis Bobil nagu elekter läbi. Ta sai vilistamisest aru; Imm signaliseeris temale morse tähestiku abil ja see mis ta vilistas olid kolm tähte — „SOS“ — rahvusvaheline hädaohu signaal. Ja siis alles ütles Immi hääle kõnetoru kaudu ülal toodud lause. Bobi vastus oli lühike kuid rahuloldav: „Sain aru. Sinuga juhtus midagi. Jooksen!“ Seda öeldes jooksis ta laeva juure, kus rühmavanem oli, ja seletas sellele asja ära. Kui ta tagasi tuli, oli vesi dokki lastud. — Pöörame nüüd Immi juure tagasi. Võõras, kes arvamisel oli, et tema

käsk nii edasi on antud, nagu ta tahtis, naeris mõrudalt ja löikas telefoni juhtme katki. — „Nõnda, poiss“, — ütles ta, — „ei arva, et „Silver Star“ täna dokist välja tuleb. Kui ta aga tuleb siis on juba hilja. Aga mis ma sinuga peaks tegema? Ma arvan, et kõige parem on sind tooli külge kinni siduda.“ — Ma ja nurgas vedeles terve kuhi igasugu nõõre, Revolvrit Immi poole hoides, võttis ta nurgast nõõri, käskis Immi toolile istuda ja sidus ta kinni. — „Head aega! Sul vist igav olla ei saa“ — hüüdis ta ja uks paiskus ta järel kinni. Kümme minutit hiljem, jooksis rühmavanem ühes nelja skaudiga sinna. Imm ei saanudki kaua seotult olla. — Saksa salakuulaja kavala plaanist ei tulnud midagi välja. „Silver Star“ sõitis õigel ajal merele. Öösil aga selgus mis oli selle kõige põhjuseks. „Silver Stari“ koormaks olid lõhkeained ja öösel tuli vaenlase lennuk, et ta peale pommi visata, mis oleks hävitanud laeva ja teinud veel palju muud kahju, kuid öö pimeduses oli laev juba ammu sealt kadunud ja lennuk pööras pettunult tagasi. Skaudid aga said valitsuselt kiita.

Suurlaager Tallinnas

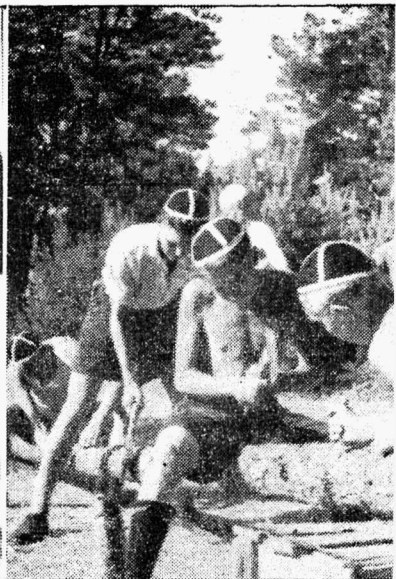
Kui möödunud suurlaager oli juhtkonnale oma korralduselt suurimaks katseks ning julgustükiks, siis „Tallinna päev“ (16.VIII) oli skautidele suurimaks tuleprooviks.

Esimene päev laagri kestel, kus sadas vihma ja just siis kui laager pidi Tallinna sõitma. Kuid vaatamata sellele, on poistes meeleolu ülev — ning pea Haapsalu jaamas tohtu pikk erarong on täis skaudipoisse lootusega, et vihm jääb Haapsallu . . .

Samal ajal Tallinnas aga ilm „keerutab“. Kord paistab päike — kord kallab vihma. — Kui paistma hakkab rohelisega ja rahvuslippudega dekoreeritud vedur on ilm päikesepaisteline. Jääb aga rong seisma on ka vihm jälle platsis, Kuid see ei sega kedagi. Garnisoni orkester pörutab vägevat tervitusmarssi — mis eemale ajab ka vihma. Varsti on kogu suurlaager üles rivista-

Käesolev ja järgnevad „Eesti Skaudi“ numbrid on trükitud A/S Paberivabrik „K o i l i“ poolt tasuta „Eesti Skaudile“ annetatud paberil.

Kogu eesti skautide pere ühineb üheks suureks ning võimsaks jõuks ja t ä n a b siinkohal südamest A/S. „K o i l i“ paberivabriku juhatus, eesotsas lugupeetud hra dir. S o m m e r'iga, kes terve Eesti skaudipoistele on osutunud teene, mis meie edule on määratuks toeks.



III suurlaager Haapsalus (Paralepal): pesemas hommikul; hõõveldamas lipuvarrast

tud jaama esiseleväljakule, kus teroitab noori linnapea abi hra A. Uueson. Kindlal sammul sammub poistemolev realkooli poole, saadetuna suurest rahvahulgast.

Vaevalt jõutud kohale, kui jälle vihm kallab oavarrest. Vanemad juhivad töttavad Tallinna linnavalitsuse poolt korraldatud lõunale — kuna skaudid püüavad tutvuda linnaga — niivõrd kui hoovihmad seda lubavad.



Skm. Harry Haamer kõneleb Tallinna päeval langemate austamisel.

tuleb jälle niisugune sagar vihma et vaevalt on leida ihult kuiva kohta. Kuid skautide rivi ei suuda see vihm segi ajada — seevastu lüüakse lõbusaid laule ning samm muutub aina kindlamaks. — Siin kajastus skautide kindel distsipliin ning kohuse tunne. Kui kord see rivi koosseis peaks välja astuma kodu kaitseks — võime kindlad olla, et ei ole jõude kes ta ka siis segadusse viiks.

Pärast lõunat liigutakse õpetajate-õpilaste mälestussamba juurde — kus Vabadusesõja sanga-gareile asetatakse pärgi Eesti Skatide maleva ja kõigi välisriigi skautide poolt — ainult 8 Ilus ja meelejääv on hetk.

Pärast seda toimub rongkäik läbi linna. Mõõdudes vanast raekojast on selle treppidel aset võtnud Tallinna linnavalitsus ja volikogu juhatuse liikmed — keda skaudid teroitavad paraaamar-siga. Kuid samal hetkel

Väikese äparduse järgi jõutakse staadionile Äpardus seisis selles, et rivi suuniti läbi kadrioru pargi — mis „mängus“ sugugi ettenähtud ei olnud. Selle eest sai sooja sauna — pärast karastavat vihma, tegevusejuht laagri vanema käest. Varsti saabuvad külalised, eesotsas hra haridusminister kol. A. Jaaksoniga. — Vaatamata halvale ilmale on skaudipoiste tegevust jälgima tulnud peale 3000 inimese.

Paraadmarsi ja hra ministri A. Jaaksoni avasõnadele järgnevad skautide etteasted — mis võetakse pealtvaatajaskonna poolt elavate kiiduaval dustega vastu. Paaritunniline eeskava vaheldus vihmasinginatega. Kuid eeskava lõppedes on ka vihmalt isu täis. Skaudipoistel aga on siis isu kõige parem. Tohtu hulk valgeis kittleis prouasid on kibedasti ametis poistele kehakinnituse jagamisega Saades sellega hakkama — on varsti jälle poisid rivis ning algab marss jaama. Kahe orkestri saatel ning vahelduseks poiste lõbusad laulud rõkkavad rõõmsalt vana Tallinna tänavail. Tuhanded inimesed jälgivad seda suurt poiste paraadi ning Balti jaam mustendab inimeste murrust, kes saavad poisse vaimustatult nende ajutisse kodusse Paralepa osoonirikka männiku embusse . . .

jaamaesisel keeb elu, keeb kõrgekraadiline ülev meeleolutsemine. Siin on kõrvuti käsikäes Eesti, Soome, Läti, Leedu, Poola, Taani, Rootsi, Ungari jne. skaudipoisid. Kõiki seob ühiseks „ole valmis“ pereks skautlik vendlus.

Juba norskab raudruun ja nõksatuvad vagunid, robinal kukuvad poisid vagunis üksteisele sülle, kuid see ei takista elava skaudilaulu jätkamist. Pikkamisi nagisevad ja praksuvad vagunihaagid, kuid ükski ei anna neist järele. Vagun vaguni järele kaugenevad jaamast kuni mitmekümnevaguniline hügel- „madu“ kaob lõbusate hõisete saatel suveõhe.

Kogu tee lastakse laulu, tehakse skautlikke naljatükke. Haapsalu. Sajab laginal vihma. . . Pea esimesena väljub vagunist master Harry, üles kääritud pükstes, palja jalu Eeskuju nakkab. Varsti on vagunid tühjad ja metsaalune täis õiseid hääli ja vees paljasääri sulistavaid poisse . . .

Haapsalu jaama jäi kurvana leinama rong. . . temalgi oli poistest kahju sest sadas ju vihma.

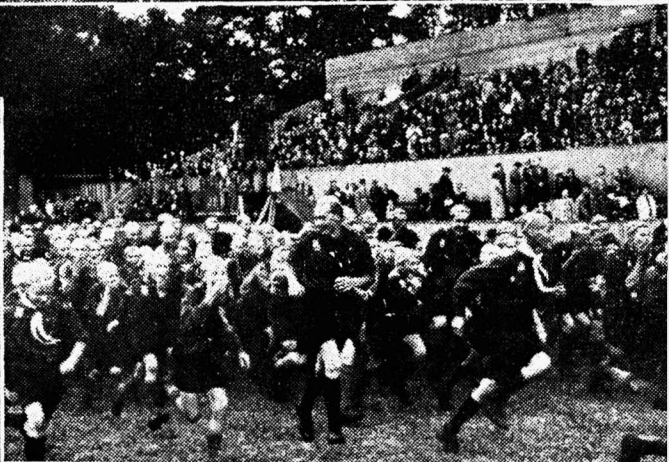
Laager. Pime. Vihm. Märg . . . Poisid jooksevad telki ja varsti on kuulaa magusat norskamist . . . Kuid mõned poisid omaks imestuseks ei leia oma laagrit vaid otsivad seda isegi laagrijuhi käest. Juht imestab ja manitseb poisse ning soovitab minna tagasi tulnud teed. . . Hiljem aga selgus, et laagris oli poiste Tallinnas viibides olnud veeuputus Meri ajanud üle kallaste ja Alutaguse maleva ankrud ei pidanud vetevoogudele vastu, mispärast nad paigutati elama sügavamasse metsa, mis ka neile olnud kodusem, kui sügaväist metsalaantest poegadel.

See oli tüseda ja pingutava Tallinna päeva suur märg punkt.

Too elamusterikas Tallinna väljasõit jääb kauaks skaudipoistele südamesse ja nad on kõik tänulikud meie heldele Vabariigi Valitsusele, kes seda takistamatult võimaldas prii rongi saatmisega.

Kõik Eesti skaudipoisid on selle eest südamest tänulikud.

R.



Paralepa suurlaagri Tallinna päev piltides:
1) Saabuajaid, 2) Austage langenuid, 3) Soome hõimud staadionil, 4) Poisid pudrule!
5) Silmale vaatamist, 6) Näljase kõht peab lugu toidust.

Skautluse sisulisi üles- andeid ja juhtkond

**Üleriikl skaudijuhide aastakoosolekul
Viljandis peetud referaadi kokkuvõte.**

Skm H. Michelson

Sagedasti on kõneldud, miks poisid skautlusele (tihti) enneaegselt selja pööravad?

Muidugi seisab peatähtsus tegevusoludes. Kuid kuuleme, milliseid tulemusi andis ühes inglise koolis korraldatud ringküsimus — „miks oled skaut või miks ei ole sa skaut?”

Vastused olid väga erineva d. Siin mõned neist:

1) kulukus, vanemad ei saa mundrit õppetöö algul muretseda, kuna on juba riided ostetud;

2) karm elu;

3) liig vähe tööd ja palju mängu;

4) liiga militaristlik;

5) skaudid ei täitvat oma lubadust, halb keel ei anna eeskju, nagu teisedki poisid;

6) koondused kestavad üle aja, vanemad pahanduvad;

7) halb harjumus pühapäeva hommikul ringi marssida;

8) ühekiilgus, igavad kavad, ruudub vaheldus;

9) vähe respekti juhtide vastu, paljud teotsevad nii vähe kui võimalik, et saada ainult aumärke;

10) heategu — kui sunnitöö, endalgi tööd küllalt;

11) pettumusi, nagu kaua ettevalm. laagri nurjumine.

Positiivsed vastused märgivad ära vabaõhu elu, õpetuse kasu, sõpruse ja sihi poole elamist, tervet ja puhast elu.

See kõik näitab, kui erinevad on poiste vaated ja huvid ning milliseid piasjasju tuleb juh l silmas pidada. Näiteks üks poiss seletas, et kord hundipojana tema pistnud pea uksevahelt skautide tuppa ja näinud, et ühele poisile antud nuuti või tehtud tuupi; ju see oli teatud mäng. Tema arvanud, et see seisabki skaudi eksam's, ja enam ei nähtud teda ei hundipojana ega skautide keskel.

Pilku heites mõõdunud suur- laagrile, — võisime poiste elus palju huvitavat tähele panna. Ei ole põhjust siinkohal anda sellest ülevaatlikku hinnangut. Seda on juba tehtud mujal, ka „Eesti Skaudi“ veergudel ja kokkuvõte üldiselt on hea.

Kolmele väärnähtele tahaksin juhtida tähelepanu. Need on nähted loodusekaitse, puhtuses ja „väljendustes“.

„Skaudi kirves on selleks, et looduse ilu säilitada, mitte aga selle hävitamiseks.“ Kui oskaksime igast puunotist nii lugu pidada, kui inglased ja loodust nende mõõduga kaitseksime, kuidas suudetaks siis meil laagritele üldse sisu anda? Meie teeksin e skautlikult, kui looduse ilu ja metsapuie arvel ei püstitaks igasuguseid barrikaade, vaid katsuksime ka mitte milleski midagi ehitada.

Kui tõsiselt täies kohusetundes aatelse liikumise vastu püütaks hoiduda enese ülehindamisest, teiste silmis tõelisel eneseorjastamisest, siis mõistetakse, et pealiskaudne väline hülgus osutub aina „pugemiseks“ ja sisulise vaimu süvendamine selle arvel jääb kõngu. Parimate skaudilaagrite espuütakse laagri kõrget väärtust saavutada piinliku puhtuse ja tervishoidliku korra kohaselt. Siit jääme kõige suuremate pingutuste peale vaatamatult veel kaugele maha. See on aga tähtis osa edu pandiks. Meie suurlaager näitas meile veel, et skaudi 10 seaduse alal tuleb veel palju kasvatavat mõju sisse viia ja seda nimelt juhtide eeskju seisukohalt. Vandesõnadest suurlaager kajast üsna tublisti . . .

Need viiped peaks meid sundima järelemõtlemisele .

Üht eriti rõõmustavat näitatas suurlaager. Need noored malevad, kes oma tegevust aasta või kahe kolme eest algasid, on võtnud õige suuna. Kuna neil oli juba kasutada head läbikatsetatud materjali kirjanduse ja kogemuste näol, ei tule neil ette kobamisi. Meil kõigil on põhjust selle üle ainult rõõmustada. See on ka kindlamaks tõenduseks, et Eesti skautluse areng on edasikandev.

Võiks öelda, et niipalju kui meil on skaudijuhte, niipalju on erinevaid vormiriietusi. Teiste sõnadega, seni kuni juhtkond ei kannu ühtlast mundrit, ei ole meil õigus seda nõuda ka poistelt. Meie ei või ka oodata, kuni tuleb määrus ja paneb meile korra pähe, vaid juba juhi isiksus nõuab isekeskis jõuda vormiküsimustes kindlale ühtlusele. Lihtne, esteetiline ja ühtlane, need kolm nõuet seame endile silme ette ja teostame selle eeskjuks nooremaile. Saagu meil nüüd juhtlauseks

— „skaudijuhid ühtlase mündrisse nii suvel kui talvel“.

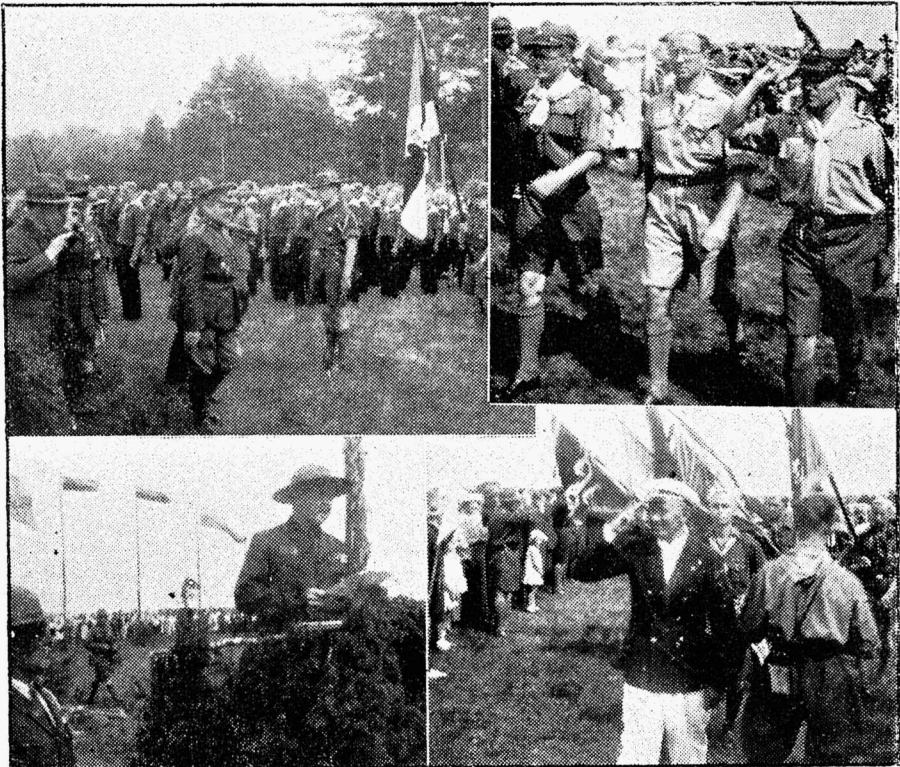
Nii mundri kui ka teised vormilikud küsimused lahendab lõplikult uus täiendatud põhimäärus, kuid ei tohi ainult sellele oodata, vaid vajalikkus vormiühtlustamiseks on meil muidugi teada.

Meie senise põhimääruse kondikava on halb ja halvale kondikavale ei saa head lihastikku kasvada. Peame võtma „Rules“ kondikava ja oma nüüd läbitöötatud põhimääruse üksikosad sinna ära mahutama, siis alles näeme kui palju on meie põhimääruses väga olulisi tühi- kuit. Tähtis on, et põhimäärus oleks mitte üksnes määrus, vaid just juhiste kogu, siis on ta skautlik väijaanne. Ja see olgu põhialuseks, et meil säilitada ideelisi aluseid puhtal kujul. Selle viimistlemine ja täiendamine tuleb lõpule viia, kaua see nii kesta enam ei või, muidu ei saa meie oma süsteemi kaitseks nõutada mingit kindlat tunnustust.

Käsi käes sellega tegevuse osas tuleb rõhutada meetodi omapärastamise vajadusele veelgi ulatusliku-

malt. Kui meie skaudijuhid süveneksid rohkem „Kalevipoja“, vabaduskangelaste, ajalooliste kangelaste, meie riigimeeste, seltskonna, kultuuritegelaste lugudesse, siis saame sealt palju ja palju ilusat materjali oma salga koondusteks. Süvenemise ja juhime nooremaid neisse allikates. Kuigi meie skaudiliikumine on küllalt rahvuspärane, peab seda ikka edasi arendama, isegi vastaval alal kirjanduse soetamine on tähtis. Nii on seda BiiPii mõelnudki, ega s muidu poleks skautlus võinud pinda leida 49 riigis.

Skauti järgu- ja eriala katsed ja nende käsitus nii praktiseerivas ettevalmistusajastus kui katsetamises peaks teostuma suurema püsivuse ja järjekindlusega. Mitte tuupivalt, vaid praktika, mängu ja võistluse teedel. Eriti seadused ja töötus. Katsetes peitub skautluse kasvatusese sisu. Ma kardan, et selles küsimuses on meie liikumine veel ikka juhusliku katsetuse osaline. Kui kasvaks rohkem isikuid, kes tühiste asjade pärast ei tüdineks ja omalt kohalt ei lahkuks, vaid püsiva järjekindlusega teeksid



Meeleolupilte suurlaagri avaparaadilt.

skautlikku kasvatustööd. Neid mehi vajame rohkem ja rohkem.

Ma tahan koostada üksikasjalise standard-tegevuskava üksustele jaotuses kogu aastaks, mis kergendaks juhtide tööd igakuiste töökavade koostamisel.

Eriti peame aga rõhutama käsitöö sisseviimist laiemas mõttes ja ulatuses. Parimate skaudimaades on igaaastased käsitööde näitused suursündmusteks. Käsitöö on 1/4 kogu skautluse programmist, teostatav nii suvel kui talvel, nii linnas kui maal, kodus, koondusel, metsas ja laagris.

Ohutame poistes huvi käsitöö vastu, see omab suure tähtsuse, kasvatades noori töö-armastusele.

Talvise tegevuses meie oludes lõviosa langeb koondustele, need on rühma-, salga- ja salgajuhtide koondused.

Viimastele pöördatagu meie oludes rohkem tähelepanu. Kuna iga rühmajuht pole võimeline, siis on hea kui malevas on üks kogenenud juht, kes koondaks talvel salgajuhid ja nendega korraldaks tegelikke õhtuid harjutuseks. Nii koguneb neile materjali, et omas üksuses edasi anda.

Mulle on kõneldud mitmel korral, et nooremad skautmasterid kasutavad neile põhimäärusega antud eksaminaatori õigusi täies ulatuses, sealjuures olles nõudmistes üsna pealiskaudsed ja teoreetikud.

On tõsi, et meie vanemategi skaudijuhtide skaudipraktika on võrdlemisi nõrk ja süvenematu. Seda peamiselt juhtide kooli puudumisel.

Pealiskaudne juht, kellele vastavad süvendatud teadmised puuduvad, võib rabada tõesti juhuslikult siit ja sealt ja tulemused oleksid üsna pealiskaudsed, kui mitte koguni negatiivsed ja teiseks, temal puudub huvi pidevamaks tegevuseks. Vast on ka leidlikkuse puudus mõõduandev.

See sunnib järelemõtlemisele. Kui negu skautluse ülesanded mitte niivõrd laiaulatuslikkudeks, kuid seda süsteemikindlamaks ja järjekindlamaks.

Kui meie pere koguneb järgmiseks suurlaagriks, siis on tema oma noorte koosseisu poolest küll uus, kuid tüseda ja tõeliste noorte juhtide kaadri hoole all. Meie ei tohi rõhku panna nii väga arvu ja hulga peale, vaid esitada sisu, ekstrakti, mis vääriks eeskujuna kõikjal. Järgnev suurlaager kujunegu tõendajaks igale nägijale, et skautlus kasvatab tõesti parema isiksuse; skautide laagris ei kostu vandesõnu, ei rikuta loodust, vaid säilitakse looduse ilu ja luuakse puhas ja mugav kodu telkide linnana.

Nii võib kujuneda meie skautlus meil õigusega põhiliikumiseks, eeskujuks, pärmiks, mis kergitab ja kasvatab oma jõuga teisigi üritusi tubli kodanikkasvatases. Siin jõuame veendumusele, kui suur tähtsus on juhtide koolil.

Alused selleks on rajatud. Esimesed kiritööd ja õppelaager on seljaga -- tulemustega, heade tulemustega, heade kogemustega alatud ülesande edasi viimiseks. Esimese kursuse teostamine polnud minule isiklikult mitte nii lihtne ülesanne, kui seda oli näiteks suurlaagri organiseerimine ja juhtimine. Juhtide ettevalmistamise alal tuli esimesed vaod rajada ettenägelikult ja ettevaatlikult. Need on õnnelikult rajatud.

Osavõtjad olid enamuses noored. Nad on oma ülesanded täitnud, neil tuleb nüüd ära oodata ja õppeaeg välja teevada.

Juhtide kooli küsimus tuleb kindlalt edasi viia. Kas poleks õige, kui nüüdsest nooremskautmasteriteks esitatakse ainult juhtide kursuse kasvandikke ja senised nooremskautmasterid sooritaksid kursused 2—3aasta kestel.

Skautmasteri nimikandjatel tuleks aga lähematel aastal Gillwelli koolist läbi käia.

Nii saame oma juhtkonna küsimuses kord ideaalsele suunale.

Salgajuhtide kursustest mainisin eelpool. Neid korraldagu iga maleva ja seadku põhimõte, et salka võib juhtida vaid see, kes vastavast õpetusest osa saanud.

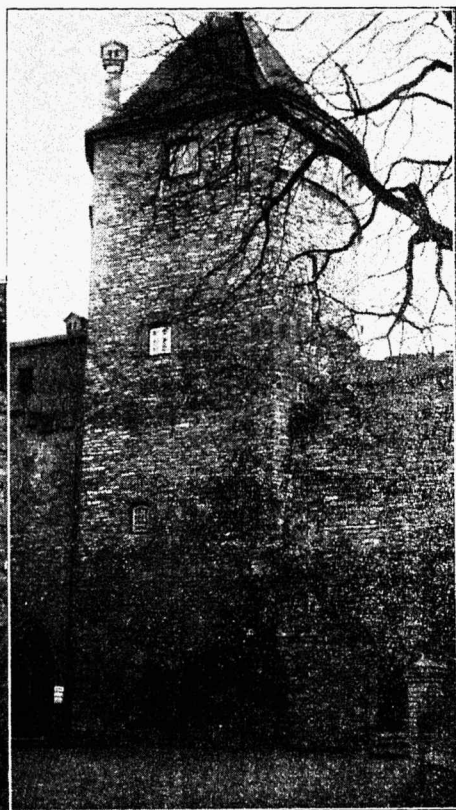
Vääriks kaaluda, kas mitte kord aastas korraldada ka üleriiklikud õppepäevad. Neil päevadel peaks olema aga sootu teine ilme kui seda on aastakoosolek. Millises ulatuses nii ajalt kui osavõtjate seisukohalt seda korraldada, sellest veel kindlat öelda ei saa.

Balti skautide sõprustöö kindlustab skautluse süsteemil järjekindlaid arenguvõimalusi, ühtlasi on meil ka naabritelt palju õppida. Eriti Gillwelli kursuse probleem on ühiselt kergemini lahendatav.

Sellelt aastakoosolekult lahkume kindlas teadmises, et Eesti skautlus on teinud järjekindlaid edusamme -- noored on ülesnäidanud üksmeelset töötahet. Seda kindlama rahuldustundega astume julgelt vastu enam süsteemikindlale tegevusele. Kujunegu ja leidku skautlik meetod üldist tunnustust rahva kasvatases -- mängleva teel.

Terassammurite kindlusest

„Terassammurite“ 4-kordne „kants“. Vasa-kul torni iidne ja aukartustäratav plekistatud uks. Aastasadu tagasi hoiti siin kinni sõjavange, nüüd hõiskavad siin vabad eesti poisid . . .



Ka meie rahuarmastajate skautide erksat tähelepunu paeluvad sõjateated ja esemed; eriti veel siis, kui neil on tundmatu ja salapärane minevik. Sellist muinassõjanara on meil, pealinna poistel üpris õhtralt. Kogu meie linnasüda on piiratud kõigi turistide huviobjektiga; vanalinna kindlusemüüri ja tornidega. Ja kus meie ise elame? Vana linnamüüri varjus. Tagasihoidlik, veidi aguli hoovivärvavat meenutav värv läbi linnamüüri viib meid skautide paradiisi. . .

Poleks meie üheks naabriks kirik, paistaks juba Vene tänava alguses igale silma meie teine suur naaber, vana kindlusetorn. Päris kindlasti peitub selles palju huvitavat ja salapärast, kuid tänapäevani on sellest säilinud ainult mõningad raasukesed.

Uurimustega on tõestatud, et südalinna ümbritsev müür ja tornid pole ehitatud korraga, vaid järk-järgult. Ehitusajalt kuuluvad esimesse järku neljakandilised, teise ümmargused ja kolmandasse hobuserauakujulised tor-

nid. Ehitas tavaliselt linn. Meie, skautide kivine naaber kuulub keskaega ja on oma algkuju säilitanud tänapäevani (katust ainult uuendatud), kandes Bremeri torni nime. Tornid said oma nimed raehärralt, kellele need allusid; tema oli ühtlasi sõjakorradel tõrnis komandant ja tema käes olid torni võtmed. Hilisemal ajal on torni nimetasud ka Kampferbecki nimega, nimelt kuulus torni vastas asuv maja kellelegi Kampferbeck'ile, kuid enamvähem tõenäoline on, et see nimi kuulub siiski naabruses olevale tornile. Bremeri torni „peremehe“ valduses on olnud tema valitsemise ajal 4 uksevõtit, praegu asetsevad need Tallinna linnapea kabinetis, suurim neist on 26 sm pikk (Eesti Skaudi pikem serv) muidugi sepa töö, kuid väga keerulise keelega.

Torni kõrgus ulatab 21 meetrini, neljast korrast on kahte alumist kasutatud vangide hoidmiseks. Mõõdunud ja käesoleva sajandi alul kasutati torni lihtsalt linna sõjavarustuse laona.

Möödunud on aastasadu, raehär-
radelt on rännanud võtmed muinas-
varana raekotte, torni uksele on ette
siginenud kolossaalne tabalukk, ka-
dunud on tornist sõjavarustus.

Mõni aasta tagasi said skaudi-
poisid selle, aastasadu vana, kivise
vanakese naabriks. Aukartusega vaata-
sid nad oma suurt naabrit, mõneski
neist peitus salaigatsus kord tungida
selle salapärasusse. Kuid nüüd on
osal neist see täitunud. Teras-
sammurid, tänu oma auväärseile
vanemaile ja tublisti noori hindavaile
isikuile, omavad seda, kõigi turistide
ja skautide huviobjekti, oma ko-
duna. Kahest, meetripaksuse müü-
riga ümbritsetud kõrgemast torni
korrast on küllalt, et suurepäraselt

ja kavakindlalt rajada ja sammuda
skautlikku rada.

25. oktoobril s. a. oma 11-dat
aastapäeva pühitseti koos Bremeri
torni terrassammurite skautkoduks õn-
nistamisega pastor K u u s i k' u poolt.

Autoriteetsena seisab see mui-
nasvara, võides rääkida endas elavaile
uudishimulikele skaudipoistele sala-
päraseid, põnevaid, isegi õudseid
lõkkejutte, kuid müürid vaikivad; —
vaikivad salapäraselt. Ainult noorte
hundude rõõmus naer, skautide lõ-
bus mäng ja vanemate poiste mehine
laul kõnelevad sirguvast noorusest,
kes püüavad kõrguste poole.

Suur Sammur.

Mida andis X A.K. sakalastele

Viimane skaudijuhtide A. K., mis oli ar-
vult X ja milline peeti Viljandis 30. ja 31. okt.
s. a. oli teatud määral suursündmuseks Sakala
skautide perele, kui kohapealsele korraldajale
malevale.

Omi aastakoosolekuid me viime igal
aastal linnast linna, selleks et tuua elevust ja
uut töö hoogu selle linna skautidemalevale,
kus peetakse A. K. Ega meie küll just ei võinud
kaevata oma malevas huvi puuduse või
töö intensiivsuse üle, kuid nagu juba elus ette
määratud, et noored oma töös ja tegevuses tu-
ginevad vanaale nõuannetele ja tarbekorral ka
jõule, siis just seda oli meil tarvis. Oli vaja
tõmmata kaasa suuremat seltskonda, kes huvi-
tuvad skautlusest ning vajaduse korral ei keel-
du ka ise kaasatootamast. Kuid inimene, eriti
põhjamaalane ja lõpuks eestlane on väga skepti-
tiline iga uue asja suhtes. Ta tunnustab uut
alles siis, kui ta sellega põhjalikult tutvunenud.
Nii oli meil parimaks tutvustamise ja propa-
ganda vahendiks meie A. K. mis lõi ka teatud
meeleolu Viljandi seltskonnas Tegeleti skaut-
likude küsimuste arutamistega rohkem kui senini.
See asjaolu tõi meile juurde uusi sõpru ja poe-
lehoidjaid, kellede kaasabi meie edaspidisele
tööle on väga väärtuslik.

Kui meie juhtkond oli seni arvamusel, et
meil on tarvis organiseerida hästi suurearvu-
line kogu, siis ka siin saime korrektiive — A.
K. ettekantud referaatist käis läbi punase joo-
nena üks põhimõte: olemasolevad skaudid ette
valmistada häädeks juhtideks ja siis sellele
kaadrile luua väärikas skautide pere. Pole täht-
tis suur arv, vaid tähtis on see, kuipalju suu-

dame anda ühiskonnale väärtuslike noori.
Olemegi asunud selle põhimõtte teostamisele.
Rühmade juhid teostavad suurt terade ja ha-
ganate tuulamist oma rühmades: kes kaalut
kerge, selle viib tuulehiil.

A. K. meie juhid puutusid kokku oma
kaasvõitlejatega üle Eesti. Loodi hulk uusi tut-
vusi ja sõprusesidemeid, mis aitab kaasa palju
skautlikus töös.

Kuid A. K. tõi ka mõne väikese pettumuse.
Lootsime näha oma suurt külalistepere sä-
delevas skaudivormis; kuid selle asemel liikus
linnas ringi väga kirju seltskond, kelledel palitu
alt vahits välja küll skaudi kaelasid, kuid peas
soni, kaabu või läki-läki — ning jalas pikad
püksid. Seda skaudi välissidet, välist ühisesse
perre kuuluvuse tunnust — vormi, oleks küla-
liste juures heameelega soovinud rohkem näha.
Kuid siiski meie niiske põhjamaaine kliima on
ohtlik ja kaval. Ei või ju skaudivormile tuua
ohvriks oma tervist. See asjaolu on vabanda-
tav ning püüame sellest saada aru.

Lõpuks me sakalased kavatsesime küll kõi-
giti paremini võtta vastu omi külalisi, kuid
siingi oli terve rida ebaõnnestumisi ja puudusi,
mis ka tulevad kirjutada „külma põhjamaise“
kliima arvele.

Kokkutulnud skautvendadele, kes sisusta-
sid me A. K. ja ühiseid koosviibimisi südame-
lik aitäh.

Enn Külvet.
skm.



*X Aastakoosoleku linnast
Vaade läbi värava Viljandi lossivaremeile.*

Kaljukotkaste vallutusretk Saaremaale (Järg)

Kursi võtsime kuulsale Kaali järvele. Vüüreri Saaremaa kaardi abil jõudsime veendumusele, et tuleb kasutada külavaheteid. Neid oli aga suurel kadakatega kaetud karjamaalahmalkal palju, nii et lõpuks olime oma orienteerimisega hoopis segamini. Kustki külast leidsime vana saarlase, kes veidi juhatas:

„Siit üle põlla nurga, sellelt teiselt põllalt läbi ja säält vana hollanderi juurest paistab Kõljala möisa. Säält veel mütusada sammu ja ongi Kaali möisa...“

Tänasime vanameest ja vana „hollanderi“ — kivituuliku vareme — juure jõudnud, uurisime ta hoolsasti läbi.



III suurlaager Haapsalus: Hermani kindlus; Soome värvavahid saadavad välja külalise; läänlaste tare.

Peagi olime Kaali mõisas, kuid järve pole näha kuskil. Keegi jalgrattur otsib samuti järve, teda oli hoopis teisale juhatatud kui meid. Viimaks töölised mõisas kukkusid naerma ja juhatasid meile tee, järvi oli vaevalt mõnisada meetrit eemal. Kuid kõrgete kallaste tõttu me ei näinud teda enne kui 50 sammu järvest eemal, nagu ringvall ümberitseb järve.

Lootsime näha kena selgeveelist järve, kus oleks saanud supelda, kuid vaevalt sajameetrilise läbimõõduga lomp täis kollakasrohelist roiskvett, vaid kõrged kaldad olid kenad.

Järgmine peatus oli Pühas, Saare skautide kantsis. Opetaja, jälle noor mees, tutvustas meile skautide ruume, kirikut; kostitas meid maitstva hapupiima ja leivaga. Tegime pärast söömist väikesepuhkuse „leivaluusselaskmisega“.

Säälsamas vallamajas oli järjekordne temp-linorimine. Härral vallavanemal oli kange hirm, et me ta valla maha löüme, kui templi saame, kuid siiski suure kauplemise päale andis. Hiljem tarvitasime tihti võrdlust „kitsi kui mõni vallavanem.“

Õhtu oli juba hiline, Kuressaare aga 16 km. Teised tahtsid õhtuks sinna jõuda, Vüürer aga pidas paremaks enne öömajale jääda. Suurte lehmakauplemistega saime siiski linna, kus skaudid meile koolimajja ulaluse muretse-sid. Õhtul tähtsamaks toiminguks oli lehtede hankimine — juba mitu päeva olime värsketest olümpiaudistest ilma olnud.

Juba 5. matkapäev, 12. august. Olime juba Saaremaa oludega veidi tuttavad. Seepärast oli hommikul esimeseks mureks söögipood tüh-jemaks teha. Poja oli tähtis — sai mammilt põki padajanniga. Kuid ega see kaua ei seis-nud, meid oli ju viis poissi. . .

Tutvusime päeval linnaga ja tuhnisime los-sis ning muuseumis. Ka käisime ujumas — säälpoolkandis maksab see lõbu 5 senti. Lõu-nal sai üle hulga aja jälle sooja sööki, söögi-majas. Leidsime sääli söögikaardilt mingi kee-rulise prantsuskeelse nime ja kuna „eestikeel-seist toitudest“ midagi maitsvat polnud, telli-sime selle. Suur oli aga üllatus, kui saime . . . kotleid! (Omanik oli vist selle nime unus-tanud.)

Õhtul saime meeldiva üllatuse osalisteks. Saare SSS.-i esimees sõidutas meid autoga Ristilaidu kodujärestefarmi, mis on linnast aunis tükk maad eemal. Lõbus sõit oli ja tutvusime ka veidi kodujärest kasvatusega.

Järgmisel hommikul asusime kahte jolli — Vüürer, Poja ja Äрни ühte ning Oenas ja Otu teise. Saare meriskaudid viisid meid Abrukale.

Teel aga juhtus väike „avarii“ — Vüürer kui vana meresõitja ohverdas suurema osa oma hommikueinest kaladele (motto: skaut on loomade ja muu looduse sõber!) Meresõit jääb meresõiduks, kas üle Atlandi või Kuressaare, ja Abru-ka vahet, pole tähtis.

Saarel vaatasime põtra taras, otsisime ta-gajärjetult inimhinge koolimajast (muidugi temp-linorimise tagamõttega) ja jalutasime läbi metsa piki läbi saare. Sõime metsas kõhu täis pähk-laist ja tutvusime hiljem majakaga.

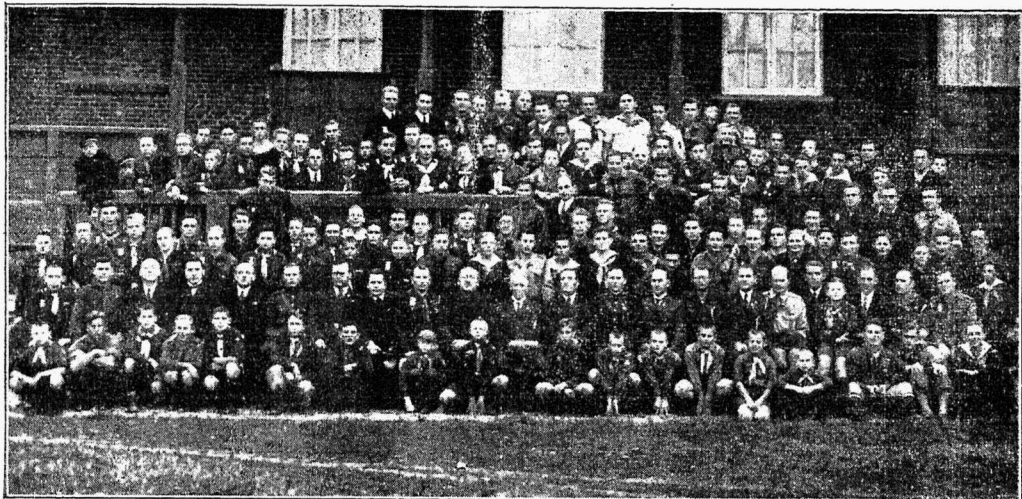
Peagi asusime tagasi — või õigemini edasisõidule. Sõitsime järvele, mis tähendas üle 15 km kokkuhoidu meie jalavaevas. Kuid — tuul ja jollid viisid meid edasi vaid teo-sammul.

Oli mugav olemine ja sai pardal magada, ilma et mõnest kõrgemast lainest järgmisel hetkel läbimärg oleksid olnud. Selle tagajärjel hakkasime päris maiseid toiminguid sooritama. Vüürer kukkus matkapäevikusse Põide kirikut joonistama (muidugi Otu päevikust mahal), teised kõhtu täitma.

Otu ja Oenas leidsid valutu ja veatu kur-gitransportimise mooduse. Otu, kes lamas jolli ninas, jalad vastu masti püsti, pistis kurgi vette ja Oenas rabas selle ahtri kohale jõudnult ära.

Kuid tuul hakkas jälle tõusma ja maga-misel oli lõpp. Nimelt hakkas jälle vett üle parda loopima. Selle eest oli aga sõit kiirem. ja varsti olime järvel. *

Ületasime Sørve ja Saaremaa piiri, Salme jõe, ja olime õhtuks Auseküläs. Just enne sin-najõudmist hakkas kõvasti vihma tulema, Tegime paarsada meetrit jooksu ja hüppasime esimesse teelolevasse majja sisse. Õnneks sat-tusime koolimajja, kus lubati ööbida. Perenaine oli lahkus ise — tõi lauale igasorti söödavat, isegi kausitäie moosi ja see kõik ei maksnud meil mitte punast krossigi.



Juubeli aastakoosolek Sakala pealinnas Viljandis 31. X 36.

Aastakoosolek

Arvult kümnes, leidis aset käesoleval aastal Viljandis.

Kui ma kolmes jaamas olin ümberistunud rongist rongi, vahepeal muidugi neid oodanud, samuti oodanud mil „sussikene“ jõudu kogus mõne mäekese ületamiseks, jõudsin ühel udusel hommikul Sakalamaa pealinna, kus meid jaamas ootasid abivalmis ja sõbralikud hundud ja skaudid oma juhi värskemastri Kublin'iga. Kiirelt olid kätte jagatud tarvilikud korraldused — ning võisime liikuda linna poole.

Kes Valuoja kaudu, kes otse mäest üles — suunaga Viljandi kõige imelikuma ehituse poole. (Hiljem selgus, et too olla veepumbamaja).

Saabudes endi sihtpunkti on esimeseks üllatuseks, et aastakoosolekust osavõtjad saavad magada voodis — pealegi kahekordseis, nii kuidas kellegi seisus seda nõuab. Esimene tunnus, et on juubeliaastakoosolek.

Veidi endid korrastanud, on loomulikult esimene käik kehakinnituse asutusse — milleks oli üks kaitseväge asutust. Vilksad perenaised, eesotsas pr. Moks'iga, hoolitsetesid, et näljastel saabujail oleks kõike käepärast. Aurav kohv, tohtu virn võileibu ja „juubelpränikud“ muud kui kadusid ning kiirelt täitsid oma ülesande — nii, et õige pea võisime tõtata Haridusseltsi koolimajja „Skautjuhtidekoja“ avamisele.

Avar saal on täis skaudijuhte ning skautsõpru. Esireas silmame peavanemat N. Kann'u, peastaabi ülemat maj. A. Koik'i, linnapead A. Maramaa'd, kohaliku maleva vanemat Ruubel'i, S.S.S esimees Punga prefekti j.t.

Skm. Harry Haamer avab aastakoosoleku jumalasonaga, mille järgi elavate kiiduavalduste saatel asub kõnetooli peavanem N. Kann. Pikemas sõnavõtus avab hra. peavanem aastakoosoleku — mille järgi kõlab vägev riigihümn.

Tervitusi ütlevad hra. linnapea ja kohalikud vanemad skautjuhid. Kirjateel on tervitanud hra. haridusminister, mis kutsus esile tormilisi kiiduavaldusi, Viljandi ajutine maavalitsuse esimees, N. K. j.t.

Juhatuse valitakse skm.-d A. Moks, Rich. Treu ja A. Kasak.

Pärast malevate ja peastaabi aruannete ära kuulamist, otsustatakse tormiliste kiiduavalduste saatel saata tervitustelegramm hra.-dele Riigivanemale, Kaitseväge Ülemjuhatajale, Haridusministrile ja üleilmlisele peaskaudile, lord Baden-Powell'ile.

Pärast lõunavaheega jätkub aastakoosolek — ning kuulatakse ära kaks referaati. Skm. E. Pavelson käsitleb teemat juhust ja juhi ettevalmistamisest, mis referendi poolt põhjalikkusega käsitlemist leiab. Kuna skm. E. Priiman käsitleb „skautliku kooli“ ülesandeid. Viimane referent on suureks huviobjektiks — kuna mõõdunud aastakoosolekul Võrus ta toonitas, et A.-K. referaadid ei pakuvat osavõtjatele midagi elulist. Tema käesoleva aastakoosoleku referaat võis seda fakti kõigutada.

Skm. E. Jõgi referaat jäi ära, viimase mitteilmumise tõttu. Kuuldavasti oli Jõgi Tartus olnud, kus jatkanud suurlaagri propaganda ja informatsiooni ülesandeid.

Pärast töökoosolekut tõtati kiriku, kus oli skautlik jumalateenistus.

Õhtul oli meeleoluküllane koosviibimine mitmesuguste etteastetega, mis suurejooneliselt õnnestusid. Samal ajal peeti ka Skautmasteritekoju koosolek, milline kujunes nii osavõtjailt kui oma kestvuselt rekordiliseks. Koos olid üle 60 mastri ja ta algas kell 9 õhtul ning kestis kella 1 öösi. Skm. H Haamer'i energilisel juhtimisel muutus ta päris kiiretempoliseks, kuid vaatamata sellele ei jõutud siiski kõiki küsimusi läbi harutada.

Järgmine päev algas erikoosolekutega, vanemskautidel n.skm. S. Eber'i, hundi-poegadel n.skm. A. Peikel'i ja meriskautidel skm. R. Roosi juhtimisel.

Kahju, et veel sel aastakoosolekul ei jõutud nii kaugele, et ka meil oleks olnud oma erikoosolek — kes seda just kõige rohkem oleksid vajanud, need on juhid, kes tegelevad skautrühma juhtimisega. Olen kindel, et tuleval aastal nad ei pea endid vaeslapse osas nägema.

Pärast kõiki neid erikoosolekuid oli suurem rännak kinosse, kus näidati suur-laagri filmi.

Kell pool 1 päeval oli hra. linnapea A. Maramaa poolt lõuna kutsutud külalistele, vanematele skauttegelastele ja malevate juhtidele. Peeti vastastikku kõnesid ja hiljem vaadati huvitavat raekoda. Aastakoosoleku jutuajamisel kuulati ära kaks referaati. Skm. Michelson'i „Skautluse sisulised ülesanded ja juhtkond ja n.-skm. Kärseen'i oma, kus viimane käsitles „Eesti Skaudi“ küsimust. Eelmist referaati ära kuulates jäi niisugune mulje, et Inglismaal käimine on üks raskelt seeditav asi, millepärast juhid tulevikus Inglismaal käimisega ettevaatust!

Enne kongressi saali minekut meelitasid Viljandi skaudisõbrad poisse müüdi kõhu kaudu . . .



Aastakoosolekul magati mitmekordseisvoodeis, nii kuidas seda kellegi „seisus“ lubas . . .

Pärast referaati algas „suurim lahing“ järgmise aastakoosoleku koha kindlaks määramisega. — Võistlesid kaks. Tapa ja Pärnu malevad. See oli ainsam päevakorra punkt, mis esile kutsus tõelise aastakoosoleku meeleolu — just seepoolest, et võis näha sõnavõtjaid rohkem kui kõige nelja referaadi peale kokku.

Pärnu mehed — vaatamata sellele, et nende maleva juht ei viibinud kohapeal, — vaid linnas „suhteid arendas“ — võitlesid kui noored lövid — ei keeldunud isegi lubamast, igasuguseid mugavusi — teisalt, aga rohkem majanduslikkudel kaalutlustel (on ju Tapa rohkem riigi keskpäigas) pooldati Tapat. Võitis Pärnu. „Lahing“ oli isegi nii pinev, et mõni vanem juht unustas, et see on päevakorra viimane punkt — ning soovis veel siis sõna, kui koosolek oli juba lõpetatud.

Vaat poisid — niisugune peabki aastakoosolek olema — on särtsu ja elu. Kui teie alati oleksite nii kärmed sõnavõtjad, ei siis oleks karta, et aastakoosolek ei anna midagi. Kuid see, mis jäi aastakoosolekul ütle mata — see väljendus pärastisel teeõhtul tunnetes. Need vaimustuspuhangud, sõnavõttud, eriti Sakalamaa kahelt tubliilt värskest masterilt — need tõendasid meile, et oleme suur puu, suur vendluspuu.

Ja kas märkasite, juhid, seda momenti, kui need kaks, üks aastatelt vana, kuid hingelt noor — ja teine noor aastailt ja hingelt, üksteisel ümbert kinni võtsid, mis oli töötus käsikäes edasi sammuda. — Niisamasuguste tunnetega meie kõik, Eesti skautjuhid, kes olime koos Viljandis ja need, kes seal ei olnud, haarame üksteise ümbert suure sõprustundega, ning töötame — käsikäes edasi, võita kõiki raskusi teelt, ning sammuda edasi paremasse tulevikku.

Aastakoosoleku lõpptunded kajagu üle kodumaa — ning kasvagu suurimaks vaba-tahtlik juhtide pere, kelle tunnete õhutajaks ei ole mitte siht teenida endale palka vaid teenida omi poisse.

K. R.

Üleriikliku skaudijuhtide II kursuse asjus

1. Skaudijuhid, kellel kursuse teoreetiline osa (vastused küsimustele) minule ära saadetud, kuid õppelaagrist osa ei võtnud, teatagu soovist kursuse jätkamiseks, hiljemalt 15. det. 1936.

2. II kursuse peale osavõtu sooviavaldused esitatagu hiljemalt 15. detsembriks 1936. Sooviavalduslehe vorm on saadetud malevate staapidele. Registreerimislehele tuleb kuludeks juure lisada Kr. 1.—. Registreeritud saavad tasuta 1 eks. „Skautlus.“

3. Juhised II kursuse kohta saadetakse kursustele vastuvõetule kätte 1. jaanuariks 1937. a.

4. Kursusteks osavõtjaid vanusega alla 17 a. ei registreerita.

5. Teoreetiline osa (vastused uutele küsimustele) tuleb vastata kahe kuu jooksul küsimuste väljasaatmise päevast, s. o. 1. märtsiks 1937.

6. Skaudijuht on täpne asjas ja ettenägelik osavõtuvõimalustes. Asjatu registreerimine või hilinemine raskendab kursuste korraldustöid.

7. Kõik kursustesse puutuv kirjavahetus aadressil: Tartu, Narva 37—10 skm. H. Michelson.

Tartu, november 1936.

H. Michelson,

skm. E. S. M. Peastaabi ülema abi.

MÄNGUD

Mängige korraks neid kimimänge!

Kuidas korraldate salgas ja rühmas kimimänge? Mujdugi harilikul viisil. Lauale asetate mitmesuguseid esemeid. Lasete poisse minut aega vaadelda ja siis las vaatleja kirjutab asju üles või nimetab neid suusõnal.

See on tõesti õige, sest nii tegi seda ka Kim. Katsetage korraks neid teiseid: „kompas-kimm.“

Juht toob koondusele joonise, kuhu on märgitud valesti kompassi 16 punkti. Näiteks SO vahetatud ümber SW-ga. Sa vaata joonist minut aega ja püüa siis see täpselt järgi joonistada. Katsu kas saad?

Mängu korraldajale: mängu raskenda-

miseks võib rohkem kui üks paar punkte ümbervahetada. Kontrollida: kas joonistatakse täpselt nii, kui on ettenäidatu joonisel või märgitakse punktid nii, kuidas nad harilikult kompassil on või tehakse mingeid muid vigu.

„Värvide-kimi.“

Mänguks tuleb pisut ettevalmistusi teha. Hulk värvilist paberist geomeetrilisi kujundeid kleebi papile. Näiteks punane kolmnurk üleval vasakus nurgas; sinine nelinurk all — keskel kollane trapets papi keskel j.n.e., et papp üleni saaks kaetud. Selleks kasuta ära 12—14 värvitooni. Sellisel ettevalmistatud pappi näita minut aega poistele. Nende ülesanne on pärast vaatlemist paberilehele kujundid ja mis värvid need olid, ülesmärki ja. See ei ole sugugi nii kerge, kui vast välja näeb.

TEATEID MALEVAIST

Tallinnast

Emadepäew korraldatakse 13. detsembril Estonia kontsertsalis.

Sügisene juhtidekogu peakoosolek valis maleva juhatase koosseisus: maleva juht skm. R. Treu, abi l-jsk. J. Rakman, õppejuht n. skm. E. Ots ja majandusjuht sk. A. Kuusik. Aukohtusse skm'id V. Suigusaar, V. Birk ja n.skm. Rajaleid.

Nooremate juhtide kool algab tegevust detsembril kuus.

„Terassammuritest“

14. nov. s.a. esinesid kiiduväärt menuga Tallinna Sk. Mal. „Terassammurite“ partergrupp Tallinna lng. kolledži peol, tähistades ühtlasi sellega ka oma aastast tegevust.

Peol viibisid skaudivormis 16 terassammurit.

Kol.-ltn. J. Rimmel oli jälle poiste keskel

15. novembril pühitses „Terassammurite“ skautrühm teeõhtuga oma teist aastapäeva.

Nende pidupäeval külastas poisse ka suguharu vanem kol.-ltn. J. Rimmel oma väikese pojaga.

1937.a. Gilwell Parkis toimuvate kursuste tähtajad.

Aprill 19.—30 — 120. skautide kursus

Mai 15.—23. — 26. roverite kursus

Mai 24.—4. juunini — 121 skautide kursus

Juuni 7.—12. — 59. hundipoegade kursus

Juuni 14.—19. — 60. hundipoegade kursus

naistele

Juuni 21.—2. juulini — 122. skautide kursus

Juuli 5.—16. — 123. skautide kursus

Juuli 19.—30. — 125. „ „

Aug. 9.—14. — 61. hundip. kursus naistele

Aug. 16.—21. — 62. „ „ meestele

Aug. 16.—27. — 125. skautide kursus

Aug. 21.—29. — 27. roverite kursus

Aug. 30.—10. sept. — 126. skautide kursus

Sept. 11.—12. Gilwelli aastakoosolek, kirja-

vahetajate kursus (välissek-

retärid)

2.—4. aprillini (31.). 7.—9. maini (32.)

„Höbe-Hunt“

Meie rühmake asutati alles veebruarikuus kuid nüüd on ta juba kaunis silmapaistvale ko-

hale malevas kerkinud. Rühm moodustati eranditult 11 hundipoegade karja skaudivanuseist poistest, kuid eduka organiseerimise tulemusena on praegu rühmas 55 liiget.

Alul tuli võidelda suurte raskustega, kuna salgajuhtideks olid 12-aastased algajad. Peagi tuli juurde teisigi juhte ja nüüd areneb rühma töö. Kevadel ja suvel korraldati matku, külastati teisi rühmi, korraldati juhtkonna õppe-laager Valgerannal, väljastati oma ajakirja „Saa Paremaks“, esineti väärikalt Jüripäeva peol näidendiga „Rahvuste paraad“ ja Pärnu Lastesõprade Ühingu rahvapeol skautliku propagandanumbriaga. Sügisperioodil korraldati võistlusi kergejõustikus, ujumises ja skautlikel aladel. Praegu on kibedad ettevalmistused emadepäevaks, valmistatakse poisse järguksamemeile ja treenitakse võimlas käsipallimängu. Hiljuti üüris rühm omale kolmetoalise mugava kodu.

Rühma juhib energiline staap koosseisus rühmavanem naisgümnaasiumi direktor hr. G. Kõösel, rühmajuhit Raul Oja, abijuhid J. Tamm, O. Kallaste, E. Raide. Rühma liikmed on peamiselt keskkooli ja gümnaasiumi õppurid, kellel skautlikuks tegevuseks palju aega.

Supelsakste plaashilt.

Oktoobri lõpul toimusid maleva traditsioonilised skautsalga esivõistlused rühmade vahel. Võistlus toimus rännakuna, kuhu sisse põimitud palju skautlikke alu.

Parimaks võistlussalgaks osutus 1 rühma skautsalk ning omas rändauhinna. Teiseks tuli „H.-Hunt“, kelle aeg oli küll parim, kuid viigade tõttu arvati teiseks, kolmandaks 11 rühm.

„Höbe-Hundi“ ja „Hai“ rühmad üürisid omale korterid, milledes peetakse nüüd koondusi. Maleval endal ruume pole, kuid loodetavasti aitab linnavalitsus meid sellest hädast välja juba lähemal ajal.

Maleva traditsiooniline Emadepäeva pidu koos gaididega toimub 5. detsembril „Endlas“. Praegu käivad kibedad ettevalmistused rühmades ja karjades, kuna iga üksus peab vähemalt ühe numbriga esinema. Ettevalmistusi takistab tunduvalt kooliarsti keeld koonduste pidamiseks nakkushaiguste kartusel, kuid Pärnu skaudid loodavad ka sellest raskusest üle saada ja tahavad jällegi vähvama peo Pärnu pidude sarjas korraldada ning loodavad, et gaid-õed ja skautvennad teistest linnadest neid tulevad külastama.

Pärnumaa sdordinstruktor skaudiks.

Pärnumaa spordiinstruktor hra J. Tamm andis oma nõusoleku asuda

Pärnu Skautide Maleva „Höbe-Hundi“ rühma spordijuhistaabiliikme kohale, kust ta juhib rühma sportlikku tegevust ning aitab kaasa kogu maleva spordiüritusile.

Anti tänumärke . . .

Peavanema käsukirja nr. 5 s.a. (Eesti Skaut nr. 1 — 36 a. lhk. 12) Paralepa suurlaagri puhul suure skaudisõpruse ja kestva poolehoidu ning abi eest annetatud kõrgemaid skautlikke tänumärke, milliseid suurlaagris ei saadud edasi anda, käisid 27.X ja 12.XI s. a. adressaatidele kätte andmas peavanem skm N. Kann, abi-peavanem skm E. Maddisoo, peast. ülem skm. A. Koik'i ja välissekretär skm. B. Rautsmaaga.

Seal, kus kasvab kadakas

12. novembril kogunesid Kuressaare skaudid ja hundipojad Maleva Kodusse nõupidamisele — ja nelja Saare „Sangari“ vestlust kuulama — Viljandis peetud aastakoosolekut ja ühes sellega anti võitjale rühmale hra. J. Lossmanni rändauhind — parimale, sportlikult arenenud skautrühmale, mille said Püha skaudid.

Maleva vanem hra. Parts, kes auhinna — jooksja kuju — üle andis rühma esitajale öeldes: „Püha poisid võitsid ausalt, võistelge ka tuleval aastal ausalt, omandagu see, kes seda väärrib, kuid ausas võitluses . . .“

Aastakoosolekult tulejad töid sooje tervitusi meie „vanalt“ Harrilt ja kaitseväes viibivatelt juhtidelt Peetrilt, Velilt, Valdurilt, — mis said maruliste kiiduavalduste osaliseks. — Olgu tänatud te vanad juhid, kes meelevad meid, Saare skaute.

Peale aastakoosoleku vestlust selgitas malevajuht eeloleva talvehooaja tegevust ja vesteldi oma päevamuredest ja kõigile neile sõnadele järgnes poiste lõbusat laulu ja mängu. — Heas meeleolus ja uute juhistega valgus poistevägi sügishämarusse.

Sinine Madu.

11 aastat meriskaut!

15. detsembril täitub Saare meriskautidel 11 aastat skautide peres ja askeldusis. Kibedad ettevalmistused pisikeseks peoks on alanud — loodan, et ka õnnestub meriskautidel väärikalt esineda avalikkuse ees lõbusa õhtuga, mille sissetulek läheb rühma purjepaadi korrastamiseks.

GAIDIDE NURK

Tallinnast

XI rühma sügislaager

30 X — XI 1936. a.

Kuidas? Nüüd laagrisse? Isegi me vapper malevajuht raputas esimesel silmapilgul kokkunult pääd, tütarlaste isadest emadest rääkimata. Aga tasa ja targu võideti säärased taktised ja sügislaager Viimsi koolimajas leidis siiski aset. Meil on malevas varemaltki isegi suvel korraldatud majalaagreid — miks siis mitte sügisel.

Laagrimeeleolu oli kõigil ülihää ja rühmas valitses suurepärase kambavaim. Laagri jooksul võeti põhjalikult läbi II järk, kuid selle kõrval jätkus siiski veel aega jalutuskäikudeks, mängutundideks ja mugavateks koldõhtuteks. Rühma võimlemisinstruktori prl. Ilse Uus'i laagris viibides kasutati ka kooli avarat võimlat nii agaralt, et järgmisel ööl mõni tütarlaps uneski veel käteringe harjutas.

Lõbu oli palju, kuid ka tükk tõsist tööd, mille tagajärjel kürmekonnal XI rühma gaidid varrukale peagi ilmub naeratav suuke.

1. novembril, läbi lõpmatult tiheda sügis-udu Tallinna poole sammudes, võisime kõik ühel meelel kinnitada — õnnestus paremini kui olime julgenud loota, too meie esimene sügislaager Viimsis.

Gdr. E. Elken Tallinnas, gdr. E. Karik Valgas.

17.—20. oktoobrini viibis pealinna gaididepere külaliseks Eesti Gaidide Peastaabi sekretär gdr. Sigrid Elken. Vaevast saabunud, tutvus gdr. E. ken Tallinna Maleva juhtkooliga, õpetades juhtele eesti rahvusvõõde kudumist. Tööutati suurima huviga hilisõhtuni. Pühapäeval töötasid gaididerid põhimääruse kallal ja külastati IX rühma koondust. Gdr. Elken leidis rühma töö eeskujuliku olevat ja avaldas kiitust.

19. okt. pidas gdr. Elken Kivimäe algkoolimajas Nõmme gaididele loengu „Gaidluse tekkimine, Lord Baden Powell ja ta abikaasa.“

25. ja 27. oktoobril külastas Tallinna Gaidide Maleva juht gdr. E. Karik Valga Gaidide Malevat. Ta esines juhtkogule loenguga: „Rühma ja salga vaim.“ Ta tutvus Valga gaidrühmade tööga ja võttis osa teeõhtust ja töötas gaidide kogu juhiga gdr. L. Juskega ülemaalse gaidjuhtide kooli töökavad. Valga gaidide tööst jäi gdr. E. Karikul parim mulje.

Ka Nõmme elutseb.

Nõmme gaidide ja hellakestepere on jõudsasti kasvanud. Kevadise ühe rühma asemel töötab Nõmmel praegu juba neli rühma. Nõmmel kaks: üks gaidide ja üks hellakeste rühm ning Kivimäel samuti. Ja tütarlapsed on innuga asja juures! Nõmme gaiditüdrukutel on juba sügisest peale käimas teise järgu kursused gdr. E. Hakmanni juhatusel ja referaate on peetud mitmelt alalt. Ka lõbust peetakse vahelduseka lugu. Sügisel oli gaidide kodus lõbus ettekannete- ja mänguõhtu ning hiljuti oli kutsutud külalistega huviküllane mardiohtu.

Kivimäe gaidid töötavad oma vanema J. Maarla juhtimisel. Seal on tütarlapsed algajad ja õpivad hoolega kolmandat järku, püüdes võimetekohaselt elada ja tegutseda gaidide kaunite seaduste ja käskude kohaselt. Emadepäevaks kavatakse suurim osa tüdrukuist esmakordselt tõsta üles oma kolm sõrme maleva lipu all, töötades jääda truuks oma väikesele armsale isamaale, gaidlusele ja oma juhtidele.

Pärnu merigaididest.

Kirjutame ka endist mõni rida Eesti Skaudi veergudele, midu ehk tekib arvamine, et selles väikeses mereäärse linnakeses polegi merigaidide. Meid on tervenisti kaks rühma, kokku 43 merigaidi, kellede vanemaiks pr. H. Kallaste ja J. Villman ning juhiks I jrg. gd. Helgi Mäger. Septembris pühitsesime isegi oma neljandat aastapäeva. Selle aja jooksul on püütud omada merenduse alal nii teoreetilisi kui ka praktilisi teadmisi, et õigustada merigaidluse vajalikkust, näidates, et ka gaid saab olla teadlik ja vilunud merigaidluse puutuvaist aladest. On välja töötatud merigaidide eksami liikide kavad, merigaidide vorm. Siis on kavatsusel korraldada kevadel merigaidide nõupidamine, et saaks luua kindel alus merigaidlusele.

Merigaid.

Pärnu I gaidrühm.

Pärnu gaidrühm võib detsembris tagasi vaadata oma 7. aastasele tegevusele, olles selle aja jooksul saanud hulk gaidilisi teadmisi, et neid rakendada meie eesmärgi edasiviivale tööle. Rühmas on töö hoogne, on käimas ettevalmistused Emapäevaks, samuti on rühmal Emapäevaks toimetada maleva ajakiri „Rajaleidja“. Peale selle tuleb veel maleva ettevõttest osa võtta, nii, et igale gaidile jätkub tegevust küllaldaselt.

Võrust.

9. sept. 1936. a. peetud Võru Gaidide Maleva juhtide ja vanemate ühisel koosolekul valiti üksmeelselt uueks maleva juhiks senine mal. sekretär I j. gd. Selma Kallus ja abijuhitideks gd-d N. Randvere ja L. Teder, mal. sekretäriks vanemgd H. Silberg.

Maleva algas oma uut tegevusaastat 14. sept. pääkoosolekuga, kus siis ka rühmad valisid juhte, kuna endised 2. ja 3. rühma jahid olid elukoha muutmise tõttu siirdunud Tallinna. Praegused rühmajahid on I rühmal gd. S. Kroon, II r. gd. S. Simson, III r. gd. M. Puugal, sisevete r. gd. H. Nikkel, vanemgaide r. L. Palo ja hellakeste pere juht gd. R. Tamm.

Suurt muret tekitaks gaididele mal. vanema puudumine, kuna endine m. v. oli sunnitud ajapuudusel neist kohustustest loobuma ja uue leidmine polnud kuigi kerge. Nüüd oleme siiski paarikuise otsimise järele lahendanud selle „kriisi“ õnnelikult ja saime m. vanemaks tuntud Võru [endise pedagoogi pr. E. Raudsalu, ja mal. abivanemaks on pr. A. Raag, kes juba tuntud agara rühmavanemana, nimelt sisevete rühmas.

Nii siis, Võru gaidide juhtkonnas on palju „uut verd“, kuid ka mal. koosseis on palju ununenud ja nimelt uute liikmete näol, endise 40 gd. asemele on praegu 100 gaidi ja 21 hellakest. Oleme sammunud tõusuteed ja saavutanud parima edu. Suurimaks mureks on meil ruumide puudumine. Tänu koolijuhtidele, oleme saanud oma koondusi koolimajades pidada, kuid igatseme siiski nii väga oma ulualuse järele ja loodan, et see tulevikus ka täitub. Maleva praegune aadress on: S. Kallus, Liiva 25, Võru.

Pesamunakestest. . .

Kes ei tunneks küll neid traggisid 13. rühma hellakesi ja õrnakesi. Oleme neid kõik näinud vapralt püramiide ehitamas, kõige tilukesemad ikka need kõige tragimad. Ja muidugi on nad ka terve maleva lemmikud need väikesed Liad, Miad, Helled ja Silvid! Hiljuti pühitses siis ka too hellakeste pere oma II aastapäeva teelauga ja lõbusate ettekannetega. Aga võidu koogisöömine kätte abita, mille sooritasid rühma pikemad, meeldis neile ikka üle kõige.

Ja tore vanem on, meie väikeperel, kinkis rühmale isegi lipu! Ka muidu võtab ta agaralt rühma tegevusest osa, see meie armas pr. H. Rehtlane. Ega siis pole ime, kui mõne aasta pärast on õrnakesed ja hellakesed sirgunud pikkadeks gaidideks — sarnase emaliku hoole all. Esialgu mängivad nad aga rõõmsalt ja muretult ja on uhked oma rühmale.

„Õnnelik 13“.

**ON PARIM
NOORTESÕBER**

**ON ODAVAIM
KUUKIRI**

EESTI SKAUT

**TOOB HUVITA-
VAID ARTIKLEID
SKAUTLUSEST**

**ILMUB 1. NUMB-
RIST PEALE SUU-
RENDATUD
KAUSTAS**

**Iga skaut — gaid — hundu tellib ja
soovitab sõpradele EESTI SKAUTI**

Skautide pere
ostab

A.-S. TEKLA

riidekauplustest tugevat kodumaa riide-
kaupa.

KAUPLUSED:

✕
Tallinn, Suur Karja 15

✕
Tallinn, Pärnu 6

✕
Haapsalu, Ehte 2

✕
Kuresaare, Kauba 2

✕
Mustvee, Tartu 15

✕
Narva, Peetri pl. 2

✕
Petseri, Kaubarida 6/7

✕
Pärnu, Laidoneri 6

✕
Rakvere, Turt plats

✕
Valga, Kesk 14

✕
Viljandi, Tartu 6-a

✕
Võru, Jüri 5-a.

✕